

Nr 462.

Av herr **Eriksson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 360, med förslag rörande höjning av övertidsersättningen till statstjänstemän.

I proposition nr 360 har Kungl. Maj:t föreslagit viss provisorisk höjning från och med den 1 januari 1944 av den enligt civila avlöningsreglementet utgående övertidsersättningen.

I propositionen lämnas en utförlig redogörelse för frågans innebörd. Viktigt är därvid att uppmärksamma, att arbete under övertid, när det gäller tjänstemän, som äro stationerade å högsta dyrort och som åtnjuta lön enligt högsta löneklassen i vederbörande lönegrad, av staten ersätts med ett belopp som beräknat å dagtid under vardag allenast utgör 71—75 procent av eljest för en timme belöpande del av månadsavlöningen.

En förhöjning av i avlöningsreglementet fastställda belopp för övertidsersättning är absolut nödvändig. Det är en säregen och inom arbetslöneområdet icke förekommande företeelse, att arbete å övertid ersättes med lägre belopp än som utgår för arbete under normal arbetstid. Sist angivna förhållande skulle emellertid kvarstå även efter ett genomförande av i propositionen föreslagna förhöjning. Tjänstemän, stationerade å ort tillhörande ortsgrupp I och med lön efter vederbörande lönegrads högsta löneklass, skulle sålunda vid övertidsarbete erhålla allenast nedan angivna procent av sin ordinarie timavlöning, nämligen:

5:e lönegraden 83 procent, 6:e lönegraden 84 procent, 7:e och 8:e lönegraderna 87 procent samt 10:e lönegraden 86 procent. Ett motsatt förhållande skulle emellertid gälla för tjänstemän tillhörande nämnda lönegrader, stationerade å ort tillhörande ortsgrupp A och åtnjutande lön enligt begynnelselöneklassen, vilka vid arbete på övertid erhålla ersättning utgörande 136—139 procent av den ordinarie timlönen.

Det system, som kommit till tillämpning vid fastställande av övertidsersättningens belopp och som bibehålles i Kungl. Maj:ts förslag till ändring av beloppen, innebär sålunda i vissa fall högre men i andra fall lägre ersättning än under ordinarie arbetstid. Att detta system är otillfredsställande ligger i öppen dag och har särskilt framhållits i det yttrande som i ärendet avgivits av allmänna lönenämnden. Då riksdagens medverkan för en ändring nu anses påkallad, vore det väl lämpligast att genomföra en ändring av bestämmelserna så, att lösningen bleve rimlig och möjlig att vara bestående för lång tid. Detta torde icke kunna ernås annat än genom fastställande av sådan lydelse av be-

stämmelserna, att övertidsersättningen alltid står i bestämt förhållande till vederbörande tjänstemans ordinarie timlön. En dylik lösning påyrkades på sin tid från personalhåll, då avlöningsreglementet behandlades av riksdagen, och har nu åter framförts av en ledamot av lönenämnden.

Frågan om reglering av övertidsersättningens belopp är mera en lämplighets- och ordningsfråga än en lönefråga. Det är därför icke riktigt att inordna även denna fråga under s. k. prisstopp och lönestopsregler. Den statsanställda personalen skulle säkerligen ingenting högre önska än att arbete å övertid icke behövde ifrågakomma. I så fall behövde icke några kontanta belopp utbetalas och sålunda ett verkligt »lönestopp» genomföras. Att såsom nu sker låta ett antal tjänstemän utföra så mycket arbete utöver fastställd arbetstid, att ett antal heltidsanställda i verkligheten inbesparas, men statens lönekostnader det oaktat bli lägre än om en mot övertidstjänstgöringen svarande personalökning ägt rum, kan icke vara en hållbar och rimlig personalpolitik.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 360 måtte besluta, att 26 § 1 mom. första delen i »Civila avlöningsreglementet» må erhålla följande lydelse: »Där tjänstgöring utöver fastställd arbetstid undantagsvis måste äga rum, må för dylik tjänstgöring å befattning tillhörande någon av lönegraderna A 1—18, kunna utbetalas *övertidsersättning* med belopp per timme räknat, som motsvarar 1/170 av vederbörande befattningshavares månadslön, inklusive rörligt tillägg, kristillägg och kallortstillägg, vilket belopp i förekommande fall avrundas till närmaste med 10 delbara öretalet.»

Stockholm den 26 oktober 1943.

Ernst Eriksson
i Stockholm.